

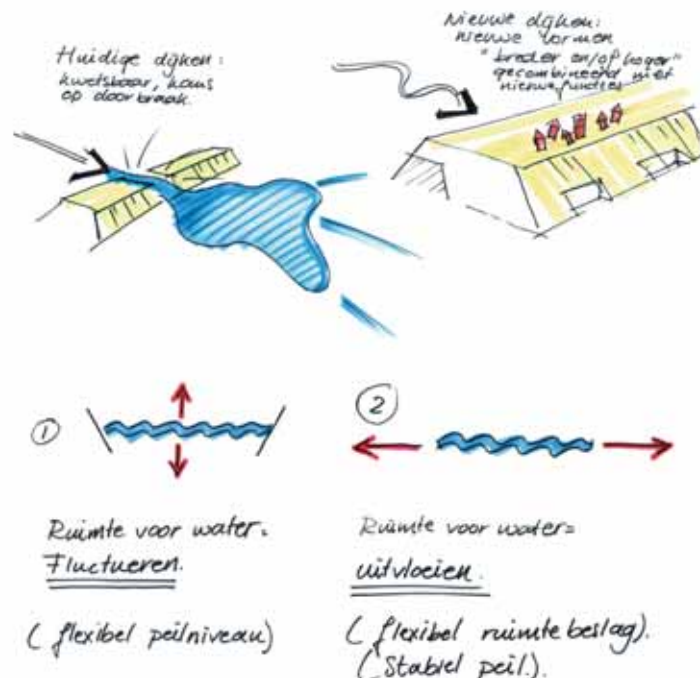
De Deltadijk

De strijd tegen het water heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan de huidige identiteit van de Nederlander. Na het bedenken van individuele oplossingen om droge voeten te houden in waterrijke gebieden (bijvoorbeeld door terpen), zijn we ons met de intrede van de dijk als waterkering collectief gaan wapenen tegen het water. Deze collectieve aanpak gaf een gevoel van veiligheid en zekerheid. Tegelijkertijd heeft deze eeuwenlange aanpak van water keren de behoefte gecreëerd aan veiligheid en zekerheid.

Als gevolg van de klimaatverandering zullen we in Nederland te maken krijgen met grotere hoeveelheden water. De ruimte in Nederland is schaars, we hebben een grote bouwopgave, dus waar laten we dat water straks? Meer ruimte geven aan water is een veelgehoorde oplossing. Het project Ruimte voor de Rivier is hiervan een voorbeeld. Met meer ruimte geven aan water wordt veelal bedoeld het water in de breedte meer ruimte geven. Maar is dat wat we willen, het water toelaten op het land, terwijl onze ruimte schaars is en we vanwege onze traditie een behoefte hebben aan de zekerheid van droge voeten? Daarnaast verkamten we internationaal nog steeds ons 'kunstje' om van water land te maken (zie de projecten in Dubai). Niet voor niets staan we in het buitenland bekend met het gezegde: 'God made the earth, but the Dutch made The Netherlands'. Moeten we, met ons exportproduct in ons achterhoofd, in eigen land weer van land water gaan maken? Deze vraag heeft geleid tot het nadenken over een nieuw concept dat past bij onze behoeften en bij onze traditie, waarmee we internationale faam hebben verworven. Op dit moment staan oplossingen voor het leven in gebieden waarin het water wordt toegelaten, volop in de belangstelling. Drijvend wonen is daarvan een voorbeeld. Uit onderzoek blijkt dat Nederlanders daarmee moeite hebben: 'hoog en droog' lijkt toch meer bij ons te passen.

Gezien de klimaatverandering moeten we iets doen. De toestand van de dijken in Nederland is een continue bron van zorg. Verbetering blijft noodzakelijk. Hiermee wordt een unieke kans gecreëerd voor een combinatie van dijkversterking en een nieuw

Hollands concept in de strijd tegen het water: de deltadijk. Grontmij presenteerde afgelopen maand de deltadijk bij de opnamen van De Grote Klimaatshow van de NCRV en de Volkskrant. In december wordt de show op tv uitgezonden. De deltadijk is gebaseerd op twee voor Nederland unieke, cultuurhistorische concepten: de dijk en de terp. Het is een hele lange terp, of anders gezegd, een hele brede dijk. De deltadijk is een dijk van enkele honderden meters breed, die bijvoorbeeld kan worden opgetrokken uit baggerslib, zowel langs de grote rivieren als de kust. Met de deltadijk wordt een veilige leefomgeving

gecreëerd, zowel óp als achter de dijk. Door zijn hoogte en zijn breedte zijn dijkdoorbraken van de baan. De Randstad is daarmee voor eens en altijd optimaal beschermd. Een dijk die niet doorbreekt, kan te allen tijde als vluchtroute worden gebruikt, wat in belangrijke mate bijdraagt aan de veiligheid. Daarnaast is door de breedte van de dijk geen sprake meer van kwel in het achterland. De deltadijk vormt eveneens een nieuw landschappelijk element. De deltadijk vormt een visuele verbinding tussen de leefomgeving en het water. Dit in tegenstelling tot de traditionele dijk, die een barrière vormt tussen het water en de leefomgeving. De deltadijk biedt een uitgelezen kans voor multifunctioneel ruimtegebruik. De dijk biedt ruimte voor het combineren van een aantal grote opgaven: de bagger-, bouw- en wateropgave. Zowel op als in de dijk is ruimte voor wonen, werken, recreëren, transport en wellicht opslag van kooldioxide.

Kortom: De deltadijk is een oplossing in de strijd tegen het water die heel dicht bij de behoefte en identiteit van de Nederlander staat, namelijk de behoefte aan een collectieve veiligheid. Daarbij wordt met dit concept geen schaarse ruimte teruggegeven aan water, maar wordt nieuwe ruimte op en in de dijk gecreëerd. Tegelijkertijd krijgt water de ruimte die het behoeft, alleen niet in de breedte, maar in de hoogte.

De keuze is aan de Nederlander: nú op de deltadijk of straks onder water!

Mario Hartog en Erik Luijendijk (Grontmij)

